

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Sunulmuştur

07.10.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'ye sunulan “**Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**” ile, büyük kısmı daha önce kamuoyu ile paylaşılan vergisel ve mali konularda yasal altyapıyı oluşturmaya yönelik düzenlemeler yapılması öngörülmektedir.

Kanun Teklifi ile öngörülen bazı vergisel ve mali düzenlemeler, detayları itibariyle aşağıda bilgilerinize sunulmaktadır.

1. Çalışanlara Günlük Belirli Bir Tutarı Aşmayan Yemek Bedeli Olarak Yapılan Ödemeler, Kullanım Amacına Bakılmaksızın Doğrudan Gelir Vergisi İstisnası Kapsamına Alınmaktadır.

Mevcut uygulamaya göre, işverenler tarafından çalışanlara işyerinde veya müştemilatında yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna edilmiştir. İşverenlerce işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda ise çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin ilgili yıl için belirlenen tutarı (2022 yılı için KDV hariç 51 TL'yi) aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şartıyla bu ödemeler istisna kapsamında değerlendirilmektedir.

Ödemenin bu tutarı aşması halinde aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilmektedir. Ayrıca, yemek bedelinin yemek kartlarına/çeklerine yüklenmek suretiyle kullanıldığı durumlarda ise yemek bedelinin mevcut düzenlemede yer alan haddi aşmayan kısmının yemek verme hizmeti sağlayan işletmelerde kullanılması kaydıyla gelir vergisinden istisna olup, bu kartların/çeklerin yemek hizmeti vermeyen

market gibi işletmelerde alışveriş yapılmasında kullanıldığı durumlarda ise söz konusu istisnadan faydalanılamamaktadır.

Yapılan düzenlemeyle, yemek bedelinin çalışanların banka hesabına yatırılması ve çalışanlarca bu tutarların yemek hizmeti veren işletmeler dışında da kullanılması durumunda, anılan istisnadan faydalanılmasına imkân tanınmaktadır.

2. Çalışanlara Verilecek Elektrik, Doğalgaz ve Isınma Amacıyla Sağlanan Menfaatlerin 1.000 TL'ye Kadar Olan Kısımının Gelir Vergisi ve SGK Priminden İstisna Edilmesi Öngörülmektedir.

İşverenlerce çalışanların aylık 1.000 Türk lirasına kadar elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerinin ödenmesi amacıyla sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna edilmekte ve bu ödemelerin sigorta prim kesintisine tabi tutulmaması sağlanmaktadır.

Yapılan düzenleme ile, işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerine karşılık olmak üzere maddenin yasalaşarak yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2023/Haziran ayı sonuna kadar, mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 TL'yi aşmayan ödemelerin prime esas kazançta dahil edilmemesi ve gelir vergisinden istisna edilmesi sağlanarak bu ödemeler teşvik edilmektedir.

3. Lisans Almaksızın Binaların Çatılarına ve Cephelerine Kurulan Elektrik Üretim Tesislerinden Elde Edilen Elektrik Enerjisinin Son Kaynak Tedarik Şirketlerine Satışında Uygulanan Gelir Vergisi Muafiyeti İçin Geçerli Olan 25 kW Sınırı 50 kW'a Çıkarılmaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 9. maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi uyarınca, yenilenebilir enerji kaynaklarından en üst düzeyde istifade etme hedefi doğrultusunda elektrik enerjisi üretiminin teşvik edilmesi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları meskenlerde, 6446 sayılı Kanun'un 14. maddesi hükümlerine göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve kurulu gücü azami 25 kW olan, elektrik

Üretim tesisinden ürettikleri elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satan gerçek kişiler, gelir vergisinden muaf esnaf kapsamındadır.

Çevresel etkiler dikkate alınarak enerji ihtiyacının yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanması amacıyla, sahibi olunan veya kiralanılan konutlarda halen 25 kW'lık sınır dahilinde sağlanmış olan teşvikin sınırı 50 kW olarak yeniden belirlenmektedir.

4. Yurt Dışında İnşaat, Onarım, Montaj İşleri ve Teknik Hizmetlerde Çalışanların Ücretlerinin Vergiden İstisna Edilmesi Öngörülmektedir.

Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılması öngörülen düzenleme ile, yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde, hizmet erbabının yurt dışında çalıştırılmasını teşvik etmek amacıyla, yurt dışında bu işlerde çalışmak üzere götürülen ve fiilen yurt dışında çalışan hizmet erbabına yurt dışından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisinden ve dolaylı olarak damga vergisinden istisna edilmektedir.

5. Gerçek Kişilere Tanınan ve Uygulama Süresi 31.12.2022 Tarihinde Sona Erecek Olan Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi Uygulamasının Süresi, 31.12.2027 Tarihine Kadar Uzatılmakta ve İlgili Yılda Gelir Vergisi Beyannamesinde İndirim Konusu Yapılabilecek Tutar Artırılmaktadır.

Hali hazırda Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 82. maddesi uyarınca, Hazine ve Maliye Bakanlığında lisans almış olan bireysel katılım yatırımcısı tam mükellef gerçek kişiler, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutmaları şartıyla, Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümlerine göre hesapladıkları hisselerin tutarlarının %75'ini yıllık beyannamelerine konu kazanç ve iratlarından hisselerin iktisap edildiği dönemde indirebilmektedirler. Söz konusu düzenlemenin süresi 31.12.2022 tarihinde sona erecekti.

Gerçek kişilere tanınan ve uygulama süresi 31.12.2022 tarihinde sona erecek olan bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasının süresi, 31.12.2027 tarihine kadar uzatılmakta ve ilgili yılda gelir vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabilecek tutar 1.000.000 TL'den 2.500.000 TL'ye artırılmaktadır.

6. Kur Korumalı Hesaplara Sağlanacak İstisnaların 2023 Yılı Sonuna Kadar Uzatılması Öngörülmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun halî hazırdaki geçici 14. maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına göre 2022 yılı sonuna kadar yabancı paralarını ve altın hesabı bakiyelerini Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çeviren mükelleflerin bu kapsamda açılacak mevduata/katılma hesabına tahakkuk ettirilecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançları istisna kapsamına alınmıştır.

Yapılan düzenleme ile yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilebileceği son tarih 31.12.2023 olarak belirlenmektedir.

Ayrıca Cumhurbaşkanına istisnayı, 31.12.2023 tarihine kadar her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulama konusunda yetki verilmektedir.

7. Sermaye Azaltımı Durumunda Azaltılan Sermayenin Hangi Kalemlerden Azaltıldığıнын Kabul Edileceği ve Azaltıma Konu Edilen Bu Unsurlar Üzerinden Nasıl Vergileme Yapılacağı Hususunda Belirleme Yapılması Öngörülmektedir.

Ekonomik ve ticari aktivitenin bir sonucu olarak sermaye şirketleri muhtelif nedenlerle de sermayelerini azaltabilmektedirler. Bunlardan en bilinenleri şirketlerin içinde buldukları ekonomik ve finansal durum sebebiyle bir kısım sermayelerinin atıl kalması, geçmiş yıl zararlarının sermaye azaltımı suretiyle itfa edilerek bilanço ve mali

tabloların daha sağlıklı hale getirilmesi veya sermayeye ilave esnasında vergilendirilmeyen bazı kaynakların sermaye azaltımı yoluyla işletmeden çekilmek istenmesidir.

Sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında diğer unsurları da barındıran şirketlerde sermaye azaltımının sermayenin hangi unsurlarından yapıldığı hususunda idare ile mükellefler arasında görüş ayrılıkları yaşanabilmekte, vergi kanunlarında bu hususu açıkça düzenleyen bir hüküm bulunmaması nedeniyle söz konusu durum zaman zaman yargı yoluna taşınan ihtilaf haline de gelebilmektedir.

Yapılan düzenleme ile sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususunun netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

8. Elektrik, Su, Doğalgaz Gibi Abonelik Sözleşmelerinden Kaynaklanan Küçük Tutarlı İcra Takibinin Sonlandırılmasını Özendirmek Amacıyla Bu Alacakların Değersiz Alacak Olarak Yazılmasına İzin Verilmesi Öngörülmektedir.

Önemli bir kısmı temel ihtiyaçlara tekabül eden elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan küçük tutarlı borçların, icra takiplerinin sonlandırılmasını özendirmek amacıyla bu alacakların "değersiz alacak" kategorisine alınması ve işletme kayıtlarından çıkarılabilmesi sağlanmaktadır.

Yapılan düzenleme ile, borçlusu gerçek kişi olan ve İcra ve İflas Kanunu veya Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun kapsamında icra takibi başlatılmış olan küçük alacakların tasfiyesi amaçlanmaktadır.

Küçük alacak olarak, 15.08.2022 tarihine kadar icra takibi başlatılmış bulunan ve her bir takip dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dâhil 2.000 Türk lirası ve altındaki

alacaklar dikkate alınmaktadır. Bu tutarın üzerinde takip başlatılmış olmakla birlikte aynı tarih itibarıyla takip bakiyesi bu tutar ve altına inmiş icra takipleri de küçük alacak kapsamında olacaktır.

Bu şekilde kayıtlardan çıkarılan alacaklara ilişkin daha önce hesaplanarak beyan edilen katma değer vergisi ve özel iletişim vergisi, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Gider Vergileri Kanunu hükümlerine istinaden söz konusu vergilerden indirim konusu yapılabilecektir.

9. Varlık Yönetim Şirketlerince Takip Edilen ve Belirlenen Tutarı Aşmayan Küçük Tutarlı İcra Takiplerinin Sonlandırılması Amacıyla Yansı Hazine ve Maliye Bakanlığı Bütçesinden Karşılanarak Ödenmesi Suretiyle Kalan Kısmının, Vekalet Ücreti, Faiz vb. Ek Yükümlülüklerin Takibinden Vazgeçilmesi Öngörülmektedir.

Küçük tutarlı alacaklar nedeniyle oluşan icra takiplerinin azaltılması amacıyla Bankacılık Kanunu kapsamında faaliyet gösteren varlık yönetim şirketlerince, banka ve diğer mali kurum ve kuruluşlardan 15.08.2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla devir ve temlik alınan ve Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla anapara takip bakiyesi 2.500 Türk lirası ve altında bulunan bireysel nitelikli her türlü kredi sözleşmesinden kaynaklı alacakların anapara borç tutarının yüzde ellisinin Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden aktarılacak tutarla ödenmesi yoluyla tasfiyesi amaçlanmaktadır.

Yapılacak ödemeye bağlı olarak varlık yönetim şirketlerince kalan anapara tutarı ile bu alacak nedeniyle hesaplanmış faiz, masraf, vekalet ücretleri ve benzeri alacakların takibinden feragat edilecektir. Bu kapsamda tasfiye edilen alacaklar nedeniyle, Hazine ve Maliye Bakanlığında veya varlık yönetim şirketlerinden, vekalet ücreti, yargılama gideri ve benzeri başkaca bir hak ve alacak talebinde bulunulamayacaktır.

Bu şekilde tasfiye edilen alacakların takibi nedeniyle alınması gereken harçlardan vazgeçilmekte ve Hazine tarafından yapılan ödemeler nedeniyle varlık yönetim

şirketlerinin lehe aldıkları paralar nedeniyle banka ve sigorta muameleleri vergisi alınmaması sağlanmaktadır.

10. Çek, Senet veya Kredi Kartı Borçları Sebebiyle Kara Listeye Alınanların 01.07.2023 Tarihine Kadar Borçlarını Ödemeleri veya Yapılandırmaları Durumunda, Kredi Kuruluşlarınca Olumsuz Sicil Kayıtlarının Dikkate Alınmaması Öngörülmektedir.

Karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarını zamanında ödeyemedikleri için Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine bildirilen kişilerin ve kredi müşterilerinin maddede belirtilen yükümlülükleri yerine getirmesi (ödemesi geciken kısmı 1/7/2023 tarihine kadar ödemeleri veya yeniden yapılandırmaları) halinde geçmiş ödeme performanslarına ilişkin olumsuz kayıtların dikkate alınmayacağı hususunda düzenleme yapılmaktadır.

Maddede, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların bu kapsamda sicil affından yararlanan müşterilerinin mevcut kredilerini yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırmasının, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmayacağı ifade edilmektedir.

Kanun Teklifi ile yapılması öngörülen diğer bazı mali düzenlemeler ise kısaca aşağıdaki gibidir.

- ✚ COVID-19 yasakları kapsamında kesilen idari para cezalarının tahsilinden vazgeçilmektedir.
- ✚ Bağımsız denetim faaliyeti sürecinin amacına uygun şekilde işleyebilmesi için Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'nun görev ve yetkilerinde değişiklikler yapılması öngörülmektedir,
- ✚ Öğrenci borçlarının ödemesine kolaylık sağlanmaktadır.

Kanun Teklifi'nin TBMM'ye sunulan haline [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Saygılarımızla,